

Tämä artikkeli on alkuperäisen artikkelin rinnakkaistallenne.

Viite

Lauhanen, R. 2017. Eteläpohjalainen ruoka ja energia Tarton Maamess-messuilla. Koneyrittäjä 47 (2), 44.

Koneyrittäjä-lehti on luettavissa verkossa: <http://www.koneyrittaja.fi/>

SeAMK

SEINÄJOEN AMMATTIKORKEAKOULU
SEINÄJOKI UNIVERSITY OF APPLIED SCIENCES

www.seamk.fi

verkkolehti.seamk.fi

Eteläpohjalainen ruoka ja energia Tarton Maamess-messuilla

Seinäjoen ammattikorkeakoulun (SeAMK) Elintarvike- ja maatalousyksiköstä valmistuu agrologeja, restonomeja sekä bio- ja elintarviketekniikan insinöörejä. Uusi biotalouden logistiikkainsinöörikoulutus on alkamassa. Yksikössä on myös kotimaisia ja kansainvälisiä ruoka- ja energia-alojen projekteja. Metsäkeskuksen ja SeAMKin yhteiset bioenergiahankkeet ovat tuottaneet uutta tietoa lämpö- ja metsäkoneyrittäjille. Yhteistyötä tehdään alan yritysten ja myös Koneyrittäjien liiton kanssa mm. Tarton Maamess-messujen yhteydessä.

Seinäjoen ammattikorkeakoulun pääkampus Seinäjoen varrella.

RISTO LAUHANEN, SEAMK

Seinäjoen ammattikorkeakoulussa on noin 5 000 opiskelijaa, joista 1 000 opiskelee Elintarvike- ja maatalousyksikössä. Yksikössä korostetaan asioiden kokonaisvaltaista hallintaa pöytätyönä –ruokaketjussa. Maatilayritysten koko on kasvanut viime aikoina voimakkaasti, joten yrittäjyyttä ja liiketoimintaosaamista painotetaan alan koulutuksessa. Digitalisaatio ja uudet teknologiat vaativat maatalousopetukselta aiempaa enemmän. Seinäjoen ammattikorkeakoulussa on tällä tietoa Suomen ainoa teollisen internetin laboratorio. Agrologeille annetaan myös metsäoppia. Puukaupoilla on edelleen merkitystä suurten maatalainvestointien rahoituksessa Etelä-Pohjanmaalla.

Biotalouden logistiikkainsinöörikoulutus uutena avauksena

Osin metsätalouden insinöörikoulutusta seuraava uusi avaus on biotalouden logistiikkainsinöörikoulutus, jonka toteutus alkaa tämän vuoden aikana yhteistyössä Jyväskylän ammattikorkeakoulun sekä SeAMKin Tekniikan yksikön kanssa.

Äänekosken uusi biotuotetehdas sekä eteläpohjalaisen ruokaprovinssin elintarvikekuljetukset tarvitsevat osaavaa työvoimaa. Perinteisen tekniikan alan logistiikkakoulutuksen päälle annetaan oppia mm. maa- ja metsätalouden materiaalivirroista. Puut eivät liiku itseksensä tehtaille. Kuljetusten ja korjuun ohjaajien on tiedettävä, minkälaiseen kohteeseen metsäkoneen tai puutavara-auton milloinkin lähettää.

Logistiikkateeman hankkeista tuoreen puun polttoa koskeva Manner-Suomen maaseutuohjelman projekti on saanut julkisuutta viime aikoina. Yksikkö on mukana LUKE Kokkolan johtamassa, Botnia Atlantica –ohjelman rahoittamassa BioHub –hankkeessa, joka kehittää energiapuuterminaleista uutta liiketoimintaa. Myös Ruotsin maatalousyliopisto on BioHubissa hankekumppanina.

Yhteistyötä Tarton alueen kanssa

Yksikön hankeväki, opettajat ja opiskelijat osallistuivat Viron maatalousyliopiston kanssa Etelä-pohjanmaan liiton rahoittamaan Frami food –hankkeeseen parisen vuotta sitten. Hankkeessa kehitettiin elintarvikealan mobiileja oppimisympäristöjä. Lisäksi Tarton

alueen kanssa vahvistetaan alan yhteistyöverkostoa Leader-ryhmä Liiverin rahoittamassa Mobile Digital Farms –projektissa.

Lapualaisen Thermopolis oy:n, Suomen metsäkeskuksen ja SeAMKin VISU –Lämmöstä liiketoimintaa –hanke on viimeisin kansainvälinen avaus Manner-Suomen maaseutuohjelmassa Etelä-Pohjanmaan ELY-keskuksen rahoituksella. Hanke mm. jalkauttaa Etelä-Pohjanmaan metsäkeskuksen kehittämää lämpöyrittäjyyden mallia Viroon. Eteläpohjalaisilla on annettavaa myös alan tutkimustiedossa ja työturvallisuusosaamisessa.

SeAMK korostaa kansainvälisyyttä ja yrittäjyyttä. SeAMKin Elintarvike- ja maatalousyksikkö on Tarton Maamess-messuilla esillä yhteistyössä Koneyrittäjien liiton kanssa.

Pohjoismaissa ja Baltiassa PEFC-urakoitsijoilla merkittävä rooli

AUVO KAIVOLA, PEFC SUOMI – SUOMEN METSÄSERTIFIKOINTI RY

PEFC-organisaatioiden välinen yhteistyö sisältää hankkeiden suunnittelua ja toteutusta. Oslossa pidetyssä kokouksessa vasemmalta Dirk Teegelbekkers Saksasta, Ole Hartvig Bakke Norjasta, Christina Lundgren Ruotsista, Thomas Husum Norjasta ja Michelle Dall Norgaard Tanskasta.

Kansalliset PEFC-vaatimukset määritetään kansainvälisten PEFC-standardien asettamissa puitteissa. Näin varmistetaan, että PEFC soveltuu metsätalouden oloihin kussakin maassa. Vuosiauditointien piirissä on sekä metsänomistajien että urakoitsijoiden toteuttama työ. Pohjoismaissa ja Baltiassa PEFC-käytännöt heijastavat metsätalouden töiden yleistä organisointitapaa kussakin maassa.

Tanskassa puunkorjuun ja muun metsätalouden toimenpiteet toteutetaan lähes poikkeuksetta metsänomistajien palkkaamalla työvoimalla ja suoraan urakoitsijoiden kanssa tehtyinä toimeksiantoina. Toteutustavasta riippumatta vastuu PEFC-vaatimusten toteutuksesta on sertifiointin piirissä olevalla metsänomistajalla.

Norjassa PEFC-sertifiointin erityispiirre on, että PEFC-metsäsertifikaatin haltijalla tulee olla myös ISO 14001 -sertifikaatti. PEFC-metsissä toimivan urakoitsijan tulee suorittaa metsän hoidon PEFC-vaatimuksia koskeva kurssi. Kukin PEFC-sertifikaatin haltija pitää rekisteriä kurssin suorittaneista urakoitsijoista ja seuraa heidän toimintaansa ISO-sertifikaatin edellyttämällä tavalla. PEFC-rekistereissä on noin 180 yrittäjää, joilla on käytössään yhteensä noin 400 puunkorjuuyhdistelmää.

Ruotsissa PEFC-standardien kansallisessa päivitystyössä vuonna 2012 määritettiin urakoitsijasertifiointia koskeva standardi. Metsänhoidon PEFC-vaatimuksia urakoitsijat ovat velvoitettuja

noudattamaan vain PEFC-metsissä, mutta urakoitsijastandardia he noudattavat myös muualla toimissaan. PEFC-sertifioituja urakoitsijoita on tällä hetkellä yli 3400. Heistä valtaosa on kolmen ryhmäsertifikaatin piirissä ja lisäksi on pieni määrä urakoitsijakohtaisia PEFC-sertifikaatteja.

Virossa metsänomistajia ja yrittäjiä koskevat PEFC-vaatimukset on koostettu yhteen standardiin, eikä käytössä ole erillistä urakoitsijasertifiointia. Metsäsertifikaatin haltija on velvollinen huolehtimaan siitä, että urakoitsijat toimivat PEFC-vaatimusten mukaisesti.

Latviassa pilotoidaan parhailaan urakoitsijasertifiointia. Tavoitteena on varmistaa työn hyvä laatu ja varmistaa PEFC-vaatimusten toteutuminen urakoitsijan toteuttamassa työssä. Sertifioidusta urakoitsijoista laaditaan koko maan kattava rekisteri.

Suomessa urakoitsijat laajasti PEFC:n piirissä

Suomessa PEFC-vaatimukset on sisällytetty standardiin, joka kattaa sekä metsänomistajien että

yrittäjien ja urakoitsijoiden toiminnan. Urakoitsijat tuottavat palveluita pääosin metsäteollisuus- ja metsäpalveluyrityksille sekä muille organisaatioille, jotka tarjoavat metsätalouden palveluita metsänomistajille. Yksityiset metsänomistajat hankkivat palveluita suoraan yrittäjiltä vain pienessä määrin.

PEFC-metsiin palveluita tarjoavien yritysten ja urakoitsijoiden tulee ilmoittautua PEFC-sertifiointiin. Metsätoimialan yrittäjäjärjestöt voivat tehdä ilmoituksen PEFC-sertifiointiin osallistumisesta jäseniään koskien. PEFC Suomella on sopimus yrittäjätietojen toimittamisesta Koneyrittäjien liitto ry:n, METO Metsäalan Yrittäjät ry:n ja Metsäalan Kuljetusyrittäjät ry:n kanssa. Urakoitsija voi myös ilmoittautua alueellisten PEFC-ryhmäsertifikaattien haltijana toimivalle Kestävän Metsätalouden Yhdistykselle (KMY).

PEFC-sertifiointiin on ilmoitettu toimialajärjestöjen kautta noin 2 000 ja KMY:n kautta 1 550 metsätaloudessa toimivaa yritystä ja urakoitsijaa.